

Hrvatski liječnički zbor – Podružnica Sisak

Vlatka Bedeniković¹✉

¹ Opća bolnica "Dr. Ivo Pedišić", Sisak

Ove godine kada Hrvatski liječnički zbor svečano obilježava 150 godina postojanja, Podružnica HLZ-a Sisak bilježi 148 godina postojanja i, na što smo posebno ponosni, neprekidnog rada usprkos svim životnim olujama koje su prohujale ovim prostorima – dva svjetska rata, Domovinski rat, epidemija COVID-19 i potres što je zadesio naš kraj. Bude li sreće, za dvije godine i mi ćemo obilježiti svoju 150. obljetnicu. Ova činjenica nas svrstava među najstarije liječničke udruge u našoj sredini.

Hrvatski liječnički zbor kao staleško udruženje liječnika osnovan je 26. veljače 1874. godine u Zagrebu. Za prvog predsjednika izabran je dr. Franjo Miličić, rodom iz Petrinje, na što smo posebno ponosni. Osnivačkoj skupštini u Zagrebu prisustvovala su i četiri liječnika iz Siska, dr. Antun Gutchy, dr. Hinko Fuerst, dr. Lavoslav Gorički i liječnik-ranarnik Miroslav Mlikowsky de Lotha.

Samo dvije godine nakon Zagreba, u listopadu 1876. godine, osnovao je u Sisku dr. Antun Gutchy „Društvo liečnika“, prethodnicu podružnice Liječničkog zbora. Osnivačkom sastanku predsjedao je dr. Antun Gutchy, a od doktora medicine bili su prisutni: dr. Hinko Fuerst, gradski fizik iz Siska; dr. Otto Trnkoczy, podžupanijski liječnik iz Velike Gorice; dr. Lavoslav Gorički, Miroslav Mlikowsky, dr. Ivan Matzenauer i dr. Vjekoslav Dubois. Na tom sastanku dr. Gutchy je održao predavanje *O novim iznalascima u medicini*.

Povijest Podružnice Liječničkog zbora Sisak neraskidivo je povezana uz Bolnicu Sisak, gdje joj je uvijek i bilo sjedište, pa ćemo u kratkim crtama prikazati povijest bolnice. Zanimljiva je još jedna paralela između Siska i Zagreba. Prva Zakladna bolnica u Zagrebu osnovana je na poticaj biskupa Maksimilijana Vrhovca 1804. godine, a Sisak prvu bolnicu dobiva 1806. godine. Već 1839. godine izgrađena je zgrada za smještaj zaraznih bolesnika (tadašnji naziv „kužnih bolesnika“). Tijekom druge polovice 19. stoljeća sisačku bolnicu obilaze poznati liječnici iz vodećih centara Habsburške Monarhije, i svi odaju priznanje stručnom i humanom radu u ovoj maloj provincijskoj bolnici. U *Spomenici bolnice* ostalo je zapisano da su bolnicu posjetili prof. Magel iz Praga, dr. Josip Fon, dr. Ladislav Rakovac, dr. Wickerhauser (kasnije osnivač Ginekološke klinike u Zagrebu), prof. Koenig i prof. Johandbauer iz Beča. Već u prosincu 1874. godine bolnicu posjećuje dr. Franjo Miličić, osnivač Liječničkog zbora. U prosincu 1896. otvoren je novi bolnički paviljon, koji ima operacijsku salu, laboratorij, ljekarnu i knjižnicu. Bila je to tada najsuvremenija bolnička zgrada u Hrvatskoj. Sisački liječnici su u praksu uvodili tadašnja najsuvremenija saznanja iz područja medicine. Često su išli na usavršavanja u Beč, Prag i Budimpeštu. Dr. Ivan Nepomuk Schmidt već 1862. godine izvodi operacije u eter narkozi, dr. Gutchy uvodi obvezno pranje ruku u otopini klornog vapna prije obrade rana, dr. Mlikowsky u rutinsku praksu uvodi tretman rana pomoću otopine karbolne kiseline. Zanimljivo je da u maloj provincijskoj bolnici ima toliko sluha za novitete iz medicine, jer su ove metode u to vrijeme osporavane i na klinikama.

✉ Adresa za dopisivanje:

Vlatka Bedeniković, dr. med., predsjednica Podružnice Sisak; OB "Dr. Ivo Pedišić"; Ul. Josipa Jurja Strossmayera 59, 44000 Sisak; e-pošta: vbedenikovic.sk@gmail.com

Pred Drugi svjetski rat bolnica dobiva još jedan paviljon, građen na zasadama arhitektonske škole iz Bauhausa, tada najmoderniju bolničku zgradu na Balkanu. Nakon rata grade se novi paviljoni, osnivaju novi odjeli, razvija se struka, raste broj liječnika specijalista.

Tijekom 148 godina postojanja Podružnice na njenom čelu je do danas bilo sedamnaest predsjednika i dvanaest tajnika. Potrebno je napomenuti da u početima djelovanja Podružnice nije postojala posebna dužnost tajnika.

Predsjednici podružnice od 1876. do 2024. godine bili su: dr. Antun Gutchy (†); dr. Dragutin Barković (†); dr. Antun Gutchy mlađi (†); prim. dr. Ivo Pedišić (†); prim. dr. Stjepko Cigit (†); prim. dr. Željko Matagić (†); prim. dr. Zvonimir Kurpes (†); prim. dr. Ivan Banić (†); dr. Žarko Štimac (†); dr. Miroslava Zajec (†); dr. Željka Jakolić Mužević; dr. Ivan Panjan (†); dr. Miroslav Crnogorac (†); dr. Stipe Bujas; prim. dr. Nenad Kravica; dr. Ljiljana Solar Ciprić; dr. Vlatka Bedeniković (aktualna predsjednica).

Tajnici podružnice: prim. dr. Ivo Pedišić (†); prim. dr. Željko Matagić (†); prim. dr. Ivan Banić (†); dr. Zvonimir Zemljak (†); prim. dr. Ivan Hrmić (†); dr. Ljubica Štimac; dr. stom. Zlatko Blažević (†); dr. Ivan Petras (†); dr. Ivan Jelić; dr. Krešimir Šipuš; dr. Željko Borovina; dr. Marijan Hatić (aktualni tajnik).

Podružnica HLZ-a Sisak oduvijek je bila nosilac i promotor napretka struke u gradu Sisku i široj regiji, te je iz tog razloga potrebno nave ti brojne akcije u kojima je sudjelovala, odnosno bila organizator. Podružnica je bila pokretač ustanovljenja nagrade „Dr. Ivo Pedišić“ koja je dodjeljivana na dan ustanove. Dodjeljivana je za doprinos razvoju struke i znanosti. Nagradu je činila medalja s likom dr. Pedišića, rad ak. kipara Želimira Janeša, povelja, rad ak. slikara Slave Striegla i novčani dio.

Jedan od glavnih inicijatora znanstvenog rada u ustanovi bila je upravo Podružnica Zbora liječnika. U svrhu unaprjeđenja struke 1975. godine potpisan je sporazum o suradnji s KBC-om Zagreb, koji je olakšavao edukaciju i stručno usavršavanje kadrova iz Siska. Liječnici iz Siska išli su na klinike, a stručnjaci iz klinika dolazili su raditi u Sisak i educirati kolege. U okviru ove suradnje u Sisku je održavana postdiplomska nastava dva puta godišnje.

Podružnica je od 1975. do 1991. godine izdavala stručno glasilo *Medicinski vjesnik*. Bio je registriran u *Current Contents* i *Science Citation Index*. Uz časopis je usko vezano i djelovanje Znanstvene jedinice Podružnice Zbora. Cilj jedinice bio je provoditi fundamentalna i praktična istraživanja na području medicine i srodnih znanosti.

Tijekom 1977. godine u Sisku je pod pokroviteljstvom Podružnice održan Intersekcijski sastanak ginekologa Hrvatske. Za ovo je ponajviše zaslužan tadašnji predsjednik podružnice prim. dr. Ivan Banić. Podružnica je 1987. godine organizirala i IV. stručni skup ginekologa Hrvatske, što je bilo veliko priznanje bolnici i Podružnici.

Podružnica je bila organizator nekoliko stručnih skupova iz područja kirurgije, primjerice XXII. Intersekcijskog sastanka kirurga Slovenije i Hrvatske; kongresu je prisustvovalo 200 kirurga. Bili smo i domaćini sastanka Traumatološke sekcije Zbora liječnika Hrvatske. U listopadu 2006. godine bili smo organizatori stručnog sastanka Hrvatskoga kirurškog društva HLZ-a u Topuskom.

Veliki trenutak u životu i radu podružnice zbio se u proljeće 2006. godine kada je Bolnica Sisak obilježila 200 godina postojanja i kontinuiranog rada, a podružnica 130 godina neprekidnog djelovanja. Sa zadovoljstvom možemo napomenuti da je na proslavama obljetnica bilo 500 uzvanika.

U svibnju 2012. godine podružnica uz pomoć Sisačko-moslavačke županije i Opće bolnice Sisak organizira u Topuskom znanstveno-stručni simpozij *Novosti u*

infektologiji u trajanju od tri dana. Prigodno smo izdali i spomen-publikaciju. Iste godine podružnica organizira i obilježavanje 65. godišnjice Odjela za ginekologiju sisačke bolnice; i ovom prigodom tiskali smo spomen-monografiju.

Godine 2016. svečano smo obilježili 140 godina postojanja i neprekidnog rada Podružnice. Tom prilikom izdali smo prigodnu monografiju. Na svečanosti su bili prisutni predstavnici Glavnog odbora HLZ-a. Uručena nam je Povelja HLZ-a.

Sa zadovoljstvom utvrđujemo da naši umirovljeni liječnici redovito dolaze na sastanke, dakle nisu umirovljenjem prekinuli kontakte sa svojom staleškom udru-gom. Godišnje prosječno organiziramo šest stručnih sastanaka s predavanjima koja održavaju članovi naše podružnice, predavači s klinika i iz farmaceutskih tvrtki. Rad u podružnici je informatiziran, čime nastojimo pratiti suvremene trendove.

Danas aktualno vodstvo podružnice čine: dr. Vlatka Bedeniković, predsjed-nica; dr. Marijan Hatić, tajnik; članovi Upravnog odbora: dr. Vladimira Valentić Petrović, dr. Ljiljana Solar Ciprić, dr. Dražen Janković, dr. Jovica Jakšić, dr. Diana Balenović, dr. Tajana Juzbašić, dr. Snježana Prodanović. Sud časti čine: dr. Ivan Jelić, dr. Stipe Bujas, dr. Andrea Lončar; član Glavnog odbora je prim. dr. Nenad Krvavica, a Nadzorni odbor čine dr. Martina Lokner, dr. Renata Martinato i dr. Alisa Kovačić.

Nadamo se da će uz entuzijazam naših članova Podružnica i dalje uspješno djelovati usprkos teškim vremenima u kojima smo se našli. Uostalom, gledajući unatrag, prebrodila je mnoge „bure i oluje“ te opstoji još i danas. Velika nam je želja da za dvije godine uspješno obilježimo naš veliki jubilej – 150 godina postojanja i rada Podružnice Sisak.

